

Tárgytematika / Course Description

Biológia

LGB_EG068_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Kőrösiné Szigethy Zsuzsa

Félév / Semester: 2015/16/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 6/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy általános sejt-, szövett-, fejlődéstani- és genetikai alapismeretek elsajátítása mellett, hangsúlyozva azok funkcionális és klinikai vonatkozásait, többlet információt biztosít a mikroszkópos és elektronmikroszkópos anatómia megismeréséhez, és így az élet alapjainak megértéséhez. Segítséget nyújt az élettan-kórtan, továbbá a klinikai tantárgyak elsajátításához és a szakmai gyakorlatok anyagához.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1 hét

sejt szerkezete és működése

cytoplasma

cytoplasmamatrix

membránnal rendelkező- és membránnal nem rendelkező organellek

metabolikus folyamatok a sejtben

biológiai membránok, membrántranszport és vesicularis transzport

2-3 hét

sejtmag

interfázisú sejtmag részei

információtárolás és irányítás a sejtben

fehérjeszintézis (transcriptio, translatio)

DNS replicatio, kromatin / kromoszóma (humán kromoszóma szerelvény)

sejtciklus, mitosis, meiosis (oogenesis, spermio- és spermatogenesis)

sejtek megújulása és a sejthalál

sejtek differenciálódása, őssejtek (stem cell)

4-5 hét

genetikai alapismeretek

genetika alapfogalmak: kromoszóma, gén, genom, fén, fenom, allél, locus...

öröklődés szabályai (Mendel törvényei, és a Mendeli genetika korlátai)

mutáció- és típusai, polimorfizmus

genetikai öröklődés (Mendeli- nem Mendeli-, többgénes öröklődés) és epigenetikai öröklődés

vércsoportöröklődések, monolokusos és komplex öröklődésű gyakori human betegségek

6 hét

szövetek fogalma és osztályozása

hámszövet

fedőhámok tipizálása

mirigyhám (endocrin- és exocrin funkció, paracrin- és autocrin mechanizmusok), a neurosecretio

érzékham (primer- és secunder érzékhamsejt)

pigmenthám

7 hét

kötőszövet

kötőszövet általános struktúrája (sejtjei, kötőszöveti matrix felépítése) és funkciója

kötőszövet típusai, zsírszövet

szervezet folyadék terei (vér, nyirok, interstitialis folyadék)

8 hét

támasztőszövetek: porcszövet és csontszövet

porcszövet típusai és előfordulásuk

csontképződés, csontnövekedés, csonthártya

csont compact állományának sejtjei, lemezrendszerei, csatornái, az osteon fogalma

csontvelő (haemopoiesis)

9 hét

izomszövet

harántcsikolt izomszövet: sarcomer, Sliding elmélet, neuromuscularis junctio

simaiizom- és szívizomszövet fény- és elektronmikroszkópos jellemzői, vegetatív

alapfonat

10 hét

idegszövet

neuron részei, idegsejt alak- és funkció szerinti csoportosítása

ingerületvezetés (membranpotenciál változás), akciós potenciál, EPSP, IPSP

synapsis, neurotranszmitterek

gliasejtek

11 hét

szöveti elváltozások

degeneratio, atrophia, necrosis, daganatok, gyulladások

12-14 hét

ontogenesis (egyedfejlődés)

egyedfejlődés intrauterin szakasza

foecundatio, implantatio uteri fázisai

magzatburok, placenta, ikerterhesség

aszisztált reprodukciós technikák

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Félévközi követelmények:

3 zh írása. A tantárgy aláírásához, így a félévi vizsgalehetőséghez való jutásnak is a feltétele: a 3 írásbeli dolgozat során szerezhető **összpontszám 50%-ának teljesítése** . A 40-49% közötti teljesítés esetén félévi javító zh megírására van lehetőség.

Foglalkozásokon való részvétel:

Előadásokon a részvétel kötelező, maximum három, igazolt hiányzás.

Értékelés

Írásbeli vizsga (3. vizsgalehetőség szóban)

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Dr Szemere György: Alkalmazott biológia